

Dlask – pracovní list

Josef Dlask žil nedaleko Turnova v Českém ráji v první polovině 19. století. Z jeho doby se nám dochoval jak jeho statek, tak i kronika, kterou si vedl. Vypracuj postupně jednotlivé úkoly a seznam se s jeho světem.

ČÁST 1: Prohlédněte si obrázky Dlaskova obydlí a odpovězte na úkoly pod nimi.

a) Jaké všechny činnosti dělali obyvatelé Dlaskova statku ve světnici?

- b) Které věci jsou ve světnici?

- c) Z čeho je postaven dům a jakou to má výhodu/nevýhodu?

- d) Čím se Dlaskova rodina nejspíš živila?

ČÁST 2: V Dlaskově kronice se velmi často opakují záznamy určitého typu. Přečtěte si tři následující, které patří k těm nejčastějším, a vypracujte úkoly pod nimi. Úryvky byly drobně upraveny.

Roku 1784: Byla naše socha Panny Marie postavena. Moje vlastní matka si ji tuze přála. A moji dva strýčkové, oba mniši, ji chtěli nechat posvětit, ale nešlo to. Museli jít až do Polska do Varšavy.

Roku 1803: V Turnově vyhořely 4 domy a klášter. Já sem tam musel jet s koněma a saněma do fabriky a zboží odvážet. Můj milý otec byl tam taky, a když jsme byli u stříkačky, na dům Bartoňů jsme stříkali. Náš pes byl s námi. Na něj se sběhli druhý psi z města a on se skoval pod stříkačku. Klášter chytil od vrabčího hnízda, které na zvonici bylo. Nikdo se nesnažil tu jiskru zamáznout. Dívali se na to.

Roku 1822: Bylo hrozný sucho. Od května nepršelo až do července. Nebylo vody, zima suchá i léto bylo suchý. Oves byl drahý, ale žádná drahota v obilí – v kraji za 1 korec (cca 140 l) se platilo 1 zlatý a 36 krejcarů.

Roku 1825: Toho roku vycházela hvězda ocasatá od východu a stála až na Turnov a šla až na Prahu a chodila od října až na konec listopadu. Snad to byla výstraha, smrt císaře ruského, protože umřel.

- a) Které věci byly pro Dlaska v jeho životě důležité?

- b) Čeho se Dlask pravděpodobně hodně bál?

- c) Proč asi Dlask svou kroniku psal?

ČÁST 3: Na základě předchozí zkušenosti zkuste napsat, v čem se Dlaskův život odlišoval od toho našeho a v čem si jsou naopak velmi podobné.

Odlišnosti	Podobnosti

Zdroje obrázků: Autor: RomanM82 – Vlastní dílo, CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=28439919>

Foto č. 2: staženo z <https://www.regiontourist.cz/co-podniknout/dlaskuv-statek/>

